

TEXTE ADOPTATE

Ediție provizorie

P8_TA-PROV(2019)0239

Drepturile fundamentale ale persoanelor de origine africană

Rezoluția Parlamentului European din 26 martie 2019 referitoare la drepturile fundamentale ale persoanelor de origine africană în Europa (2018/2899(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și, în special a doua liniuță și liniuțele de la a patra până la a șaptea din preambul, articolul 2, articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf și articolul 6,
- având în vedere articolele 10 și 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică¹,
- având în vedere Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă²,
- având în vedere Decizia-cadru 2008/913/JAI din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal³,
- având în vedere Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului⁴,

¹ JO L 180, 19.7.2000, p. 22.

² JO L 303, 2.12.2000, p. 16.

³ JO L 328, 6.12.2008, p. 55.

⁴ JO L 315, 14.11.2012, p. 57.

- având în vedere al doilea sondaj al Uniunii Europene privind minoritățile și discriminarea (UE-MIDIS II), publicat în decembrie 2017 de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), și raportul FRA privind experiențele de discriminare rasială și de violență rasistă în rândul persoanelor de origine africană din UE¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 1 martie 2018 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană în 2016²,
- având în vedere înființarea, în iunie 2016, a unui Grup la nivel înalt al UE pentru combaterea rasismului, a xenofobiei și a altor forme de intoleranță,
- având în vedere Codul de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online, convenit la 31 mai 2016 între Comisie și principalele societăți informatice, precum și cu alte platforme și societăți care gestionează rețele de socializare,
- având în vedere Recomandarea generală nr. 34 a Comitetului ONU pentru eliminarea discriminării rasiale, din 3 octombrie 2011, referitoare la discriminarea rasială a persoanelor de origine africană,
- având în vedere Rezoluția 68/237 din 23 decembrie 2013 a Adunării Generale a ONU, care proclamă perioada 2015-2024 drept Deceniul internațional al persoanelor de origine africană,
- având în vedere Rezoluția 69/16 din 18 noiembrie 2014 a Adunării Generale a ONU, care conține programul de activități legate de Deceniul internațional al persoanelor de origine africană,
- având în vedere Declarația de la Durban și programul de acțiune adoptate în 2001 de Conferința mondială privind rasismul, care recunosc rasismul, discriminarea și nedreptatea cu care se confruntă de secole persoanele de origine africană,
- având în vedere Recomandările generale de politică ale Comisiei Europene împotriva rasismului și intoleranței (ECRI);
- având în vedere recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei de la 19 septembrie 2001 referitoare la Codul deontologic european al poliției³,
- având în vedere nota înaltului comisar pentru drepturile omului al Consiliului Europei de la 25 iulie 2017 intitulată „Afrophia: Europe should confront this legacy of colonialism and the slave trade” (Afrofobia: Europa ar trebui să înfrunte această moștenire a colonialismului și a comerțului cu sclavi),
- având în vedere Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la nediscriminare,

¹ „Being Black in Europe”, noiembrie 2018, raport în care sunt prezentate rezultate selective din UE-MIDIS II.

² Texte adoptate, P8_TA(2018)0056.

³ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e297e

- având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la drepturile fundamentale ale persoanelor de origine africană în Europa (O-000022/2019 - B8-0016/2019),
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât termenul de „persoane de origine africană” poate fi utilizat, de asemenea, cu expresii de tipul „afro-europeni”, „african-europeni” sau „negri europeni”, „africani din Caraibi” sau „negri din Caraibi” și se referă la persoanele de origine africană sau cu strămoși în Africa care s-au născut în Europa, sunt cetățeni europeni sau sunt rezidenți europeni;
- B. întrucât termenii „afrofobie”, „afrifobie” și „rasism împotriva negrilor” se referă la o formă specifică de rasism, inclusiv orice act de violență sau de discriminare, alimentat de abuzuri istorice și de stereotipuri negative, care conduce la excluderea și dezumanizarea persoanelor de origine africană; întrucât acest lucru este corelat cu structurile istorice de represiune reprezentate de colonialism și de comerțul transatlantic cu sclavi, fapt recunoscut de înaltul comisar al Consiliului Europei pentru drepturile omului;
- C. întrucât se estimează că 15 milioane de persoane de origine africană trăiesc în Europa¹, deși colectarea de date privind egalitatea în statele membre ale UE nu este nici sistematică, nici nu se bazează pe autoidentificare și adesea omite descendenții migranților sau „migranții de a treia generație” și nu numai;
- D. întrucât FRA a documentat faptul că minoritățile din Europa originare din Africa Subsahariană sunt deosebit de expuse rasismului și discriminării în toate domeniile vieții²;
- E. întrucât, potrivit celui de al doilea sondaj privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană, efectuat recent de FRA³, respondenții tineri de origine africană, cu vârste între 16 și 24 de ani, au fost afectați de acte de hărțuire motivată de ură în cursul celor 12 luni care au precedat sondajul într-o proporție mai mare (32 %) decât respondenții mai în vârstă, iar cazurile de hărțuire cibernetică vizează în special respondenții tineri, numărul acestora scăzând odată cu vârsta;
- F. întrucât nedreptățile comise împotriva africanilor și a persoanelor de origine africană care au jalonat istoria, cum ar fi sclavia, munca forțată, segregarea rasială, masacrele și genocidele comise în contextul colonialismului european și al comerțului cu sclavi transatlantic rămân în mare măsură nerecunoscute și neluate în considerare la nivel instituțional în statele membre ale UE;
- G. întrucât persistența stereotipurilor discriminatorii în unele tradiții din întreaga Europă, inclusiv obiceiul de a-și vopsi fața cu negru, perpetuează stereotipuri adânc înrădăcinate

¹ A se vedea Rețeaua europeană împotriva rasismului, Afrofobia în Europa - Raport din umbră al ENAR pentru 2014-15, 2015, disponibil la adresa: http://www.enar-eu.org/IMG/pdf/shadowreport_afrophobia_final_with_corrections.pdf

² A se vedea al doilea sondaj din 2017 privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană (UE-MIDIS II), la adresa: <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>

³ Ibidem.

cu privire la persoanele de origine africană, acestea putând exacerba discriminarea;

- H. întrucât activitățile importante ale organismelor naționale de promovare a egalității și ale rețelei europene a organismelor de promovare a egalității (Equinet), ar trebui salutate și sprijinite;
- I. întrucât Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE (ODIHR) a constatat, în raportul său anual privind infracțiunile motivate de ură¹, că persoanele de origine africană sunt adesea ținte ale violenței rasiste, însă în multe țări lipsește asistența juridică și sprijinul financiar pentru victimele aflate în perioada de recuperare după ce suferă atacuri violente;
- J. întrucât responsabilitatea principală pentru statul de drept și drepturile fundamentale ale cetățenilor revine guvernelor, și întrucât responsabilitatea principală pentru monitorizarea și prevenirea violenței, inclusiv a violenței afrofobe, ca și pentru urmărirea penală a făptașilor, revine, prin urmare, tot guvernelor;
- K. întrucât există doar date limitate privind discriminarea rasială în sistemul de învățământ; întrucât, cu toate acestea, dovezile indică faptul că, în statele membre ale Uniunii, copiii de origine africană primesc note mai mici decât colegii lor albi din școli, iar părăsirea timpurie a școlii este mult mai frecventă în cazul copiilor de origine africană²;
- L. întrucât adulții și copiii de origine africană sunt din ce în ce mai vulnerabili atunci când se află în arestul poliției, existând numeroase cazuri de violență și decese în arest; date fiind controalele de poliție bazate pe stereotipuri rasiale, opririle și perchezițiunile discriminatorii, ca și supravegherea, în contextul abuzurilor de putere ale organismelor de aplicare a legii și al prevenirii infracțiunilor, ca și al măsurilor de combatere a terorismului sau de control al imigrației;
- M. întrucât există căi de atac în caz de discriminare și sunt necesare politici puternice și specifice pentru a aborda rasismul structural cu care se confruntă în Europa persoanele originare din Africa, inclusiv în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația, sănătatea, justiția penală, participarea politică și impactul politicilor și practicilor în materie de migrație și azil;
- N. întrucât persoanele de origine africană din Europa se confruntă cu discriminare pe piața imobiliară și sunt adesea limitate, printr-un efect de segregare spațială, la zone cu venituri reduse, în locuințe de o calitate precară și înghesuite;
- O. întrucât persoanele de origine africană au contribuit în mod semnificativ la construirea societății europene de-a lungul istoriei, și întrucât multe dintre acestea se confruntă cu discriminare pe piața forței de muncă;
- P. întrucât persoanele de origine africană sunt suprareprezentate în straturile cu venituri inferioare ale populației europene;
- R. întrucât persoanele de origine africană sunt subreprezentate în mod covârșitor în instituțiile politice și de legiferare la nivel european, național și local în Uniunea Europeană;

¹ A se vedea ultimul raport publicat în 2016: <http://hatecrime.osce.org/2016-data>

² Avizul FRA nr. 11.

- S. întrucât politicienii de origine africană se confruntă în continuare cu atacuri umilitoare în sfera publică, atât la nivel național, cât și la nivel european;
- T. întrucât rasismul și discriminarea trăite de persoanele de origine africană sunt structurale și se intersectează frecvent cu alte forme de discriminare și oprimare, pe motive de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală;
- U. întrucât un număr din ce în mai mare de atacuri provocate de afrofobie în Europa sunt îndreptate recent în mod direct împotriva resortisanților țărilor terțe, în special împotriva refugiaților și a migranților;
1. invită statele membre și instituțiile UE să recunoască faptul că persoanele de origine africană sunt cu precădere expuse rasismului, discriminării, xenofobiei și în general inegalității de acces la exercitarea drepturilor omului și a drepturilor fundamentale, ceea ce înseamnă rasism structural, și că acestea au dreptul la protecție împotriva acestor inegalități, atât în calitate de persoane, cât și ca grup, inclusiv prin măsuri pozitive pentru promovarea și exercitarea deplină și în condiții de egalitate a drepturilor lor;
 2. consideră că participarea activă și semnificativă la nivel social, economic, politic și cultural a persoanelor de origine africană este esențială pentru combaterea fenomenului afrofobiei și asigurarea includerii lor în Europa;
 3. invită Comisia să dezvolte un cadru UE pentru strategiile naționale de incluziune socială și integrare a persoanelor de origine africană;
 4. condamnă ferm orice atac fizic sau verbal care vizează persoanele de origine africană, atât în sfera publică, cât și în cea privată;
 5. încurajează instituțiile UE și statele membre să recunoască în mod oficial și să marcheze istoria persoanelor de origine africană în Europa - inclusiv nedreptățile din trecut și din prezent și crimele împotriva umanității, cum ar fi sclavia și comerțul transatlantic cu sclavi, sau cele comise în cursul regimului colonial european, precum și realizările vaste și contribuțiile pozitive ale persoanelor de origine africană, atât prin recunoașterea oficială, la nivelul UE și la nivel național, a Zilei internaționale a comemorării victimelor sclaviei și ale comerțului transatlantic cu sclavi, cât și prin declararea unor luni dedicate istoriei persoanelor de origine africană;
 6. încurajează statele membre și instituțiile europene să marcheze în mod oficial deceniul internațional al ONU dedicat persoanelor de origine africană și să ia măsuri eficiente pentru punerea în aplicare a programului de activități în spiritul recunoașterii, al justiției și al dezvoltării;
 7. reamintește că unele state membre au luat măsuri pentru a acorda despăgubiri semnificative și eficiente pentru nedreptățile din trecut și crimele contra umanității - având în vedere impactul lor de durată în prezent - împotriva persoanelor de origine africană;
 8. invită instituțiile UE și restul statelor membre să urmeze acest exemplu, care poate include anumite forme de despăgubiri, cum ar fi oferirea de scuze publice și restituirea artefactelor furate țărilor de origine;

9. invită statele membre să desecretizeze arhivele coloniale;
10. solicită instituțiilor UE și statelor membre să depună eforturi în vederea combaterii sistematice a discriminării etnice și a infracțiunilor motivate de ură, pentru a putea găsi, în colaborare cu alți actori majori, răspunsuri juridice și politice eficace, bazate pe date concrete, la aceste fenomene; consideră că, dacă s-ar strânge date privind discriminarea etnică și infracțiunile motivate de ură, această colectare ar trebui realizată exclusiv în scopul identificării surselor și combaterii discursului și a acțiunilor xenofobe și discriminatorii, în conformitate cu cadrele juridice naționale relevante și cu legislația UE privind protecția datelor;
11. invită statele membre să elaboreze strategii naționale de combatere a rasismului, care să abordeze situația comparativă a persoanelor de origine africană în domenii cum ar fi educația, locuințele, sănătatea, ocuparea forței de muncă, activitățile polițienești, serviciile sociale și justiția, participarea/reprezentarea politică și să încurajeze prezența persoanelor de origine africană la televiziune și pe alte canale mass-media, cu scopul de a aborda în mod adecvat lipsa lor de reprezentare, precum și lipsa unor modele pentru copiii de origine africană;
12. subliniază rolul important al organizațiilor societății civile în combaterea rasismului și a discriminării și solicită creșterea sprijinului financiar la nivel european, național și local pentru organizațiile locale;
13. invită Comisia să se concentreze asupra situației persoanelor de origine africană în programele sale financiare actuale și în cele din următoarea perioadă multianuală;
14. invită Comisia să înființeze o echipă specializată în cadrul serviciilor sale relevante, cu un accent special pe aspectele afrofobiei;
15. insistă ca statele membre să aplice și să asigure respectarea corespunzătoare a Deciziei-cadru a Consiliului privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, în special considerând mobilurile bazate pe prejudecăți drept factor agravant în cazul infracțiunilor din motive de rasă, origine națională sau etnică, pentru a se asigura că infracțiunile motivate de ură împotriva persoanelor de origine africană sunt înregistrate, anchetate, urmărite penal și sancționate;
16. invită statele membre să reacționeze în mod eficace la infracțiunile motivate de ură, incluzând anchetarea mobilurilor bazate pe prejudecăți în cazul infracțiunilor motivate de rasă, origine națională sau etnică, și să se asigure că infracțiunile motivate de ură împotriva persoanelor de origine africană sunt înregistrate, anchetate, urmărite penal și sancționate;
17. invită statele membre să pună capăt tuturor formelor de creare a profilurilor rasiale sau etnice în aplicarea dreptului penal, în măsurile de combatere a terorismului și de control al imigrației, precum și să recunoască oficial și să combată practicile de discriminare ilegală și de violență, prin formarea autorităților în combaterea rasismului și a prejudecăților;
18. invită statele membre să denunțe și să descurajeze tradițiile rasiste și afrofobe;
19. invită statele membre să monitorizeze discriminarea rasială în sistemele lor de justiție

penală și de educație și în serviciile sociale, și să ia măsuri proactive pentru a asigura o justiție egală și a îmbunătăți relațiile dintre autoritățile de aplicare a legii și comunitățile minoritare, a asigura o educație egală și a îmbunătăți relațiile dintre autoritățile din domeniul educației și comunitățile minoritare, precum și a asigura servicii sociale egale și a îmbunătăți relațiile dintre autoritățile din domeniul serviciilor sociale și comunitățile minoritare, în special cu comunitățile și persoanele de origine africană;

20. invită statele membre să se asigure că adulții și copiii de origine africană au acces egal la o educație și o îngrijire de calitate, fără discriminare și segregare, și să ofere măsuri adecvate de sprijin pentru învățare atunci când este necesar; încurajează statele membre să includă în programa școlară istoria persoanelor de origine africană și să prezinte o viziune globală asupra colonialismului și sclaviei, care să recunoască efectele lor adverse contemporane și istorice asupra persoanelor de origine africană, și să se asigure că profesorii sunt formați în mod corespunzător pentru această sarcină și dispun de mijloacele adecvate pentru a aborda diversitatea din sălile de curs;
21. invită instituțiile UE și statele membre să promoveze și să sprijine inițiativele privind ocuparea forței de muncă, antreprenoriatul și capacitatea economică a persoanelor de origine africană, pentru a depăși ratele peste medie ale șomajului și discriminarea pe piața muncii cu care se confruntă acestea;
22. invită statele membre să soluționeze problema discriminării persoanelor de origine africană pe piața locuințelor și să ia măsuri concrete pentru a aborda inegalitățile în ceea ce privește accesul la locuințe, precum și să asigure locuințe adecvate;
23. invită Comisia Europeană și statele membre ale UE să asigure, luând în considerare legislația și practicile existente, căi de intrare în UE care să fie sigure și legale pentru migranți, refugiați și solicitanți de azil;
24. invită Comisia Europeană și Serviciul European de Acțiune Externă să garanteze în mod eficient că UE nu acordă niciun fel de finanțare, niciun fel de sprijin și nici nu colaborează cu organizații sau grupuri care practică sau au legătură cu sclavia, traficul de persoane, tortura și extorcarea migranților negri sau de origine africană;
25. invită instituțiile europene să adopte o strategie de incluziune și diversitate a forței de muncă, care să stabilească un plan strategic pentru participarea minorităților etnice și rasiale la forța lor de muncă, în completarea eforturilor existente în acest scop;
26. invită partidele și fundațiile politice europene, precum și parlamentele de la toate nivelurile Uniunii, să sprijine și să dezvolte inițiative de încurajare a participării politice a persoanelor de origine africană;
27. invită Comisia să colaboreze strâns cu actori internaționali precum OSCE, ONU, Uniunea Africană și Consiliul Europei, precum și cu alți parteneri internaționali, în vederea combaterii afrofobiei la nivel internațional;
28. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, parlamentelor și guvernelor statelor membre, precum și Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.